

Motion till riksdagen 2025/26:4092

av **Nooshi Dadgostar m.fl. (V)**

med anledning av prop. 2025/26:236 Extra ändringsbudget för 2026 – Sänkt skatt på drivmedel samt el- och gasprisstöd

Förslag till riksdagsbeslut

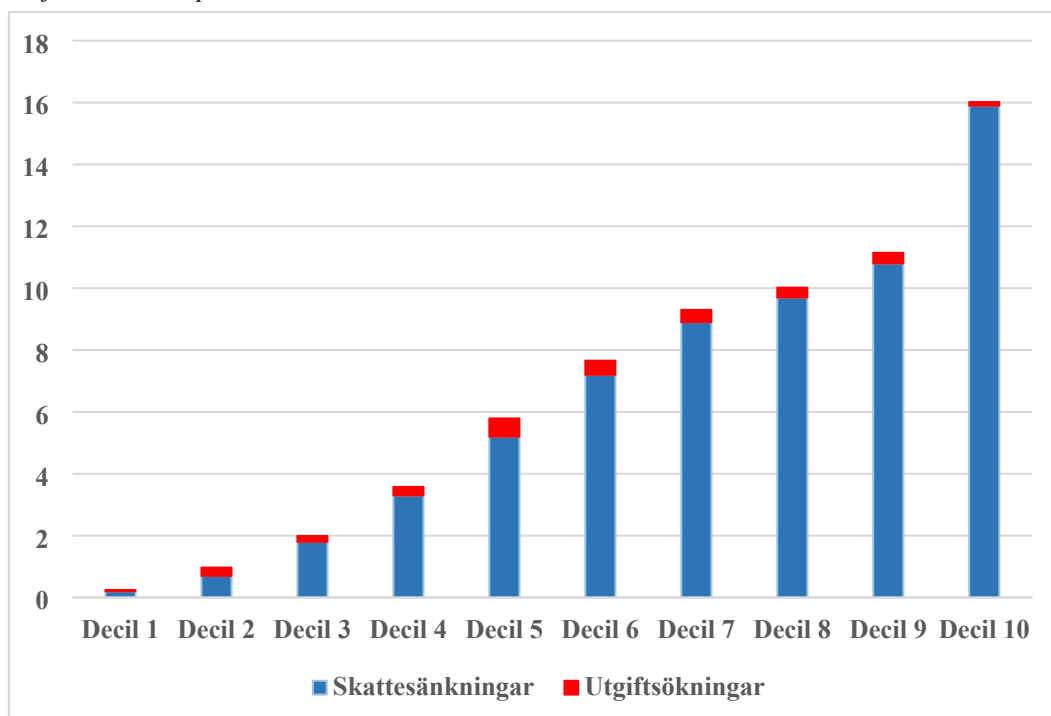
Riksdagen avslår regeringens förslag om sänkt skatt på drivmedel.

Sänkt skatt på bensin och diesel

I propositionen föreslår regeringen att skatten på bensin och diesel tillfälligt sänks till energiskattedirektivets minimiskattenivå under perioden den 1 maj–30 september 2026. Som skäl anför regeringen att kriget i Mellanöstern har drivit upp priset på bl.a. bensin och diesel. Vänsterpartiet delar bilden av pressade hushåll. Under inflationskrisen har hushållen fått bära hela bördan, samtidigt som företagens vinstmarginaler i grova drag varit intakta. Att stärka ekonomin för personer med små ekonomiska marginaler har dock inte varit någon prioriterad uppgift för regeringen under mandatperioden. Figuren nedan visar en fördelningsanalys av regeringens inkomstskatteändringar och utgiftsreformer mot hushållen. Regeringen har satsat cirka fem gånger så mycket på den halva av befolkningen som har de högsta inkomsterna jämfört med den halva av befolkning som har de lägsta inkomsterna.

Figur 1 Regeringens inkomstskatteändringar och utgiftsreformer mot hushållen¹

Miljarder kronor per inkomstdecil

Källa: RUT, dnr 2026:158 och RUT dnr 2025:1607.

Vänsterpartiet har å andra sidan under mandatperioden lagt en lång rad förslag som stärker hushållens ekonomi, inte minst för de hushåll som har små ekonomiska marginaler.

I likhet med en lång rad remissinstanser anser Vänsterpartiet att förslaget riskerar att motverka klimatomställningen, försämma konkurrensförutsättningarna för fossilfria drivmedel samt skapa osäkerhet kring långsiktiga investeringsvillkor. Åtgärden är dessutom kostsam och saknar tillräcklig träffsäkerhet. I vår motion på 2026 års ekonomiska vårproposition kommer Vänsterpartiet att presentera vårt svar på kostnadskrisen. Den kommer att innehålla ett brett transportstöd som stärker hushållens ekonomi, oavsett om man kör bil eller reser med kollektivtrafiken, och samtidigt bidrar till att möjliggöra klimatomställningen. Riksdagen bör avslå regeringens förslag om sänkt skatt på drivmedel. Det bör riksdagen besluta.

Tillfälligt el- och gasprisstöd

I budgetpropositionen för 2026 presenterade regeringen ett högkostnadsskydd om månadsmedelvärdet för spotpriset på el översteg 1,5 kronor per kilowattimme. Vänsterpartiet kritiserade skyddet för att ha en för hög gräns och varnade för att det skulle bli ett slag i luften, eftersom spotpriset på el knappt har nått 1,20 öre sedan de extrema elprisnivåerna vintern 2022. Dessutom fanns inget system eller förordning på plats för att reglera hur, när och till vilka stödet skulle betalas ut.

¹ Beräkningen av storleken på regeringens inkomstskatteförändringar baseras på att andelen personer som betalar statlig inkomstskatt (i grova drag) konstanthålls.

När vintern nådde Sverige steg, inte oväntat, elpriserna återigen snabbt till höga nivåer. Priset på el i SE1 ökade med 300 procent från föregående år och det rapporterades att samtalen till elnätsbolagen från personer som inte hade råd att betala sina elräkningar ökade med nästan en tredjedel. Men trots det nådde spotpriset aldrig regeringens pristak. Inga hushåll fick något högkostnadsskydd utbetalat, utan de fick själva hantera de höga kostnaderna.

I Vänsterpartiets budgetmotion för 2026 föreslår vi i stället ett elpristak på 75 öre per kilowattimme, som ska täcka hushållens elkostnader till 90 procent över pristaket. Vårt skydd kommer dessutom att finansieras genom en obligatorisk elprisförsäkringsavgift på elbranschen, likt den princip som gäller för banker vid finansiella kriser. Kostnaderna kommer därigenom att bäras av branschen, inte av skattebetalarna. Med vårt elpristak hade hushållen i samtliga elområden fått mer pengar till annat under januari och februari. Hushållen i SE4 hade även fått stöd under mars.

Eftersom hushållen inte ännu har sparat några pengar genom regeringens högkostnadsskydd så välkomnar Vänsterpartiet att regeringen nu föreslår ett elstöd till hushållen, avseende de dyra elkostnaderna i januari och februari 2026. För många familjer är stödet efterlängtat och ett välbehövligt tillskott för att klara den pressade vardagen. Stödet hade dock kunnat utformas på ett bättre sätt för att nå fler, framför allt låginkomsttagare.

Så som stödet är utformat gynnas villaägare framför boende i lägenhet, vilket riskerar att förstärka klyftorna på bostadsmarknaden. För villaägare räknas hela energianvändningen, medan för hushåll i bostadsrätt och hyresrätt omfattas inte den gemensamma elräkningen. Det är alltså enbart hushåll med individuella elnätsavtal som får ta del av stödet, eller med andra ord – de som bor i hyresrätt där elen ingår i hyran får ingenting alls. Vänsterpartiet menar att det är beklagligt att regeringen inte har lagt fram ett mer rättvist förslag som är likadant oavsett boendeform.

Höga elpriser är ett återkommande problem för hushållen. Det behövs en långsiktig lösning för att hålla nere elkostnaderna på rimliga nivåer under kommande vintrar. Trots att Sverige producerar billig och fossilfri el som nästan alltid täcker våra egna behov behöver svenska hushåll betala för en feltänkt marknad. Vi vill frikoppla de svenska elpriserna från den dyra utländska elen och införa Sverigepriser på el.

Nooshi Dadgostar (V)

Andrea Andersson Tay (V)

Samuel Gonzalez Westling (V)

Lotta Johnsson Fornarve (V)

Vasiliki Tsouplaki (V)

Nadja Awad (V)

Tony Haddou (V)

Isabell Mixter (V)

Ida Gabrielsson (V)